

5. Indica quali verbi del Lessico amico 41 indicano un'azione e quali un'attività psichica o uno stato d'animo.

Azione	Stato d'animo

PREPARATI ALLA TRADUZIONE

ESERCIZI INTERATTIVI

I seguenti esercizi ti permettono di verificare se hai imparato a:

- formare e coniugare l'aoristo terzo;
- riconoscere l'aoristo terzo e risalire da esso al presente.

Esercizio

6. Analizza le seguenti forme di aoristo terzo.

Aoristo III:
riconoscimento
e analisi

1. ἀλῶναι	_____	16. βαίης	_____
2. σβεῖσα	_____	17. καταδύντων	_____
3. ἀλοῖμεν	_____	18. κατεδύτην	_____
4. ἔφυτε	_____	19. τλαίη	_____
5. στήθι	_____	20. φθῆναι	_____
6. φύναι	_____	21. τλῶτε	_____
7. στάς	_____	22. ἔφθημεν	_____
8. ἔφυτον	_____	23. τλήτε	_____
9. ἔστησαν	_____	24. φθάς	_____
10. στῶμεν	_____	25. γνοῖεν	_____
11. σταῖεν	_____	26. τλάση	_____
12. βήτω	_____	27. ἐάλωτε	_____
13. κατέδυμεν	_____	28. σβῆθι	_____
14. ἔβη	_____	29. ἀποδράντων	_____
15. καταδύωσιν	_____	30. γνῶθι	_____

Esercizio

7. Coniuga i seguenti verbi all'aoristo terzo nelle forme richieste.

Aoristo III:
coniugazione

1. φύω	indicativo 1 ^a pers. sing.	_____
	ottativo 3 ^a pers. plur.	_____
	infinito	_____
2. ἴστημι	coniuntivo 2 ^a pers. plur.	_____
	imperativo 2 ^a pers. sing.	_____
	participio gen. sing.	_____
3. ἀλίσκομαι	indicativo 3 ^a pers. plur.	_____
	imperativo 2 ^a pers. plur.	_____
	infinito	_____

4. φθάω
ottativo 1ª pers. plur.
imperativo 3ª pers. sing.
participio dat. plur.
congiuntivo 2ª pers. plur.
ottativo 2ª pers. duale
participio acc. sing.

8. Completa le seguenti frasi, volgendo all'aoristo il verbo indicato tra pa-

rentesi, quindi traduci.

Aoristo III:
completamento

1. Μετά στάσις μακράν ἡ δημοκρατία (καθίστημι) ἐν τῇ πόλει. 2. Ἐδοξε τοῖς στρατιώταις ὡς τάχιστα (ἀποδιδράσκω; inf.) (φω; ind.), ἀλλὰ οὐ δύσχευς σκω; inf.). 3. Πένης ἐγώ (φω; ind.), ἀλλὰ οὐ δύσχευς ἦθος. 4. Πάντες ἐδακρυσάμεν (συμβαίω; cong.), τῆς τύχης πολλακίς κατηγορούμεν. 9. Μὴ (ἀποδιδράσκω; cong. 1ª pers. plur.), ἀλλὰ κατεργάσασθε. 10. Οἴομαι πάντας ἀνθρώπους ἀγαθοὺς (φω; inf.). 11. Ὡς κριτὼν, μὴ ὀργὴν ποιοῦν καὶ τοὺς με ἀδικήσαντας (συγγινώσκω; imp. 2ª pers. sing.). 12. Ὅπως τοὺς πολεμίους πλῆσιζοντας, οἱ πόλιν, ἵνα μὴ (ἀλίσκομαι; cong.), εἰς τὰ ὄρη ἐφύγον. 13. Ἐπεὶ ἐτέλεσθη Δαρεῖος, (καθίστημι) εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης. 14. Οἱ στρατιῶται πῶς ἂν κάλιστα τὸν ποταμὸν (διαβαίω; opt.). 15. Οἱ στρατιῶται ἐβούλοντο τὸν ποταμὸν ἀνευ πόλεως (διαβαίω; inf.).

TRADUCI

9. Traduci le frasi. In grassetto sono indicate le forme che hai appena studiato.

Esercizio
Indicativo
e infinito

1. Οἱ πόλεμοι **ἀνέβησαν**, οἱ μὲν εἰς τὴν ἡλὴν, οἱ δὲ εἰς τὸν λιμένα. 2. Ὁ στρατὸς ἔσθλός καὶ εὐπειρὸς ὢν, **προέβη** τὸ τῆς μάχης τέλος. 3. Πολλοὶ ἐνὸς πάλω δούλων μισθὰδες λέγονται **ἀποστῆναι**, ἡγουμένους **Ἐπαρτάκου**. 4. Οἱ αἰχμαλώτοι **ἀποδύναται** μὲν ἔσπευδον καὶ τὸν ποταμὸν διαβαίνοντες **ἐφθίοναν** τοὺς δίκοντας.

10. Traduci le frasi. In grassetto sono indicate le forme che hai appena studiato.

Esercizio
Congiuntivo
e optativo

ὕμιν ἄρξαι; (Tucidide) 3. Νόμος ἐν πᾶσι ἀνθρώποις ἀδικος ἐστίν, ὅταν πολέμου-
ντων πόλεις **ἀλῶ**, τῶν ἐλόντων εἶναι καὶ τὰ σώματα τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ τὰ χρήμα-
τα. 4. Ὁ τῶν πολεμίων στρατηγός, φοβούμενος μὴ οἱ Ἀθηναῖοι **προφθῶσιν** ἐν τῇ
νυκτὶ διελθόντες τὰ χαλεπώτατα τῶν χωρῶν, τῆς μάχης πρὸς τὴν ἐσπέραν ἤψατο.

Esercizio

Participio

11. Traduci le frasi. In grassetto sono indicate le forme che hai appena stu-
diato.

1. Ἡ γυνὴ ἐμερίμνα, **γνοῦσα** τὸν ἄνδρα μαχόμενον ἐν χαλεπῷ πολέμῳ. 2. Οἱ
αἰχμάλωτοι Συρακόσιοι, **ἀποδράντες** νυκτός, ὄχοντο εἰς Δεκέλειαν. 3. Ἐπεὶ δὲ
καταβὰς ἀπὸ τοῦ ἵππου ὁ Κῦρος προσῆλθεν, ὁ Κναζάρης δακρύων φανερὸς
ἦν. 4. **Ἀλούσης** τῆς πόλεως, οἱ βάρβαροι μάλιστα ἐθαυμάζοντο ἰδόντες τὰ κάλ-
λιστα ἱερὰ καὶ ὤκνουν εἰς αὐτὰ εἰσελθεῖν. 5. Οἱ Ἀθηναῖοι ἥνικα ὁ βασιλεὺς ἐπε-
στράτευσεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, **γνόντες** τῶν συμφορῶν τὸ μέγεθος καὶ τὴν παρα-
σκευὴν τὴν τοῦ βασιλέως, ἔγνωσαν τοὺς τε φεύγοντας καταδέξασθαι.

Esercizio

Indicativo,
infinito
e participio

12. Traduci le frasi. In grassetto sono indicate le forme che hai appena stu-
diato.

1. Κῦρος δ' οὖν **ἀνέβη** ἐπὶ τὰ ὄρη οὐδενὸς κωλύοντος, καὶ εἶδε τὰς σκηνὰς οὓς οἱ
Κίλικες ἐφύλαττον. (Senofonte) 2. Οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ Ἀργεῖοι τὸν ἐν Ἀρ-
γείῳ δῆμον κατέλυσαν καὶ ὀλιγαρχία ἐπιτηδεῖα τοῖς Λακεδαιμονίοις **κατέστη**.
(Tucidide) 3. Ἴδοιμεν ἂν τοὺς ἐν τοῖς ἄλλοις πράγμασιν οὐκ ἀνεκτοὺς ὄντας,
ἐπειδὴν εἰς Ἀρεῖον πάγον **ἀναβῶσιν**, ὀκνοῦντας τῇ φύσει χρῆσθαι καὶ μᾶλλον τοῖς
ἐκεῖ νομίμοις ἢ ταῖς αὐτῶν κακίαις ἐμμένοντας. (Isocrate) 4. Μόνοι γὰρ πάντων
ἀνθρώπων οἱ Ἀθηναῖοι, ἐξ ἧσπερ **ἐφυσαν**, ταύτην ὄκησαν. (Demostene) 5. Δα-
ρεῖος δὲ ἵππου **ἐπιβὰς** ἐφυγε καὶ ἡ νῦξ οὐ διὰ μακροῦ ἐπιγενομένη ἀφείλετο
αὐτὸν ("gli evitò") τὸ πρὸς Ἀλεξάνδρου **ἀλῶναι**. (Arriano) 6. Ὡς δὲ **κατέγνων**
ὁ Ἀγησίλαος ὅτι ἀεὶ μετ' ἄριστον καὶ οἱ πολέμιοι ἐφαίνοντο, θυσάμενος ἅμα
τῇ ἡμέρᾳ τὴν στρατιὰν ἤγεν ὡς οἶόν τε τάχιστα, καὶ παρῆλθε δι' ἐρημίας ἔσω
τῶν χαρακωμάτων. (Senofonte) 7. Εἰσελθόντος δὲ Καίσαρος, ἡ βουλὴ μὲν **ὑπε-
ξάνεστη** θεραπεύουσα. (Plutarco) 8. Ὡς **ἔγνω** ὁ Γύλιππος οὐ προσερχομένους
Ἀθηναίους, ἀπήγαγε τὴν στρατιὰν ἐπὶ τὴν ἄκραν τὴν Τεμενίτιν καλουμένην, καὶ
αὐτοῦ ἠλίσσαντο. (Tucidide) 9. Οἱ πατέρες οἱ ὑμέτεροι, γενομένων τῇ πόλει κα-
κῶν μεγάλων ὅτε οἱ τύραννοι εἶχον αὐτήν, νικήσαντες τοὺς τυράννους τοὺς μὲν
ἀπέκτειναν, τῶν δὲ φυγὴν **κατέγνωσαν**, τοὺς δὲ μένειν ἐν τῇ πόλει ἐάσαντες ἡτί-
μωσαν. (Andocide) 10. Ταύτην τὴν πόλιν Μέσπιλαν πολιορκῶν ὁ Περσῶν βα-
σιλεὺς οὐκ ἐδύνατο οὔτε χρόνῳ ἐλεῖν οὔτε βίᾳ. Ζεὺς δὲ βροντῇ κατέπληξε τοὺς
ἐνοικούντας καὶ οὕτως **ἔάλω**. (Senofonte) 11. Φύσει οὐδεὶς ἐστὶν τῶν ἀνθρώπων
οὔτε ὀλιγαρχικὸς οὔτε δημοκρατικὸς, ἀλλ' ἥτις ἂν ἐκάστω πολιτεία συμφέρῃ,
ταύτην προθυμεῖται **καταστήναι**. (Isocrate) 12. Βουλόμενος δὲ **γνῶναι** ἀπὸ τοῦ
θεοῦ περὶ τῆς στρατείας, ὁ Ἀλέξανδρος οὐ πρότερον **ἐπέβη** τῆς νεῶς ἢ ἐλθεῖν εἰς
Δελφούς. (Plutarco) 13. Ἐπεὶ δ' οὖν **ἔγνω** ὁ Ἀστυάγης σφόδρα τὸν Κῦρον ἐπι-
θυμοῦντα ἔξω θηρᾶν, ἐκπέμπει αὐτὸν σὺν τῷ θείῳ καὶ φύλακας συμπέμπει ἐφ'
ἵππων πρεσβυτέρους, ὅπως ἀπὸ τῶν δυσχωριῶν φυλάττοιεν αὐτόν. (Senofonte)

7. Οἱ Ἀθηναῖοι, τοῖς πολέμοις ψφισάσαι τολμήσαντες, λαμπρὰς νίκης ἔτυχον. Gli Ateniesi, avendo osato _____, ottennero una splendida vittoria.
8. Οἷμος ἐχθρῶν πεπιστάτο τοὺς αἰχμαλώτους, ἵνα τοῦτοις φόβον ἐμβαλοῖεν. Una folla di nemici _____ i prigionieri per incutere loro timore.
9. Ο βασιλεὺς χρημάτων εἰς τοὺς δυναστεύοντας ἀνδρας ἐν ταῖς πόλεσιν πέμψαι ἵνα τοὺς Ἑλλήνας τῶν Ἀθηναίων διωκῇ. Il re invia denaro agli uomini che hanno potere nelle città per _____ i soldati spartani, poiché non avevano cibo, _____ per dare l'assalto a Chio.
10. Οἱ Ἀκεδαμόνιοι σπαρτιάται ἐπεὶ τροφὴν οὐκ εἶχον συνίστατο ὠληθῆαι ἵνα τῇ Χίῳ ἐπιθεῖεν.

Esercizio
Istri e i suoi
composti

14. Associa a ciascuno dei seguenti vocaboli, derivati dal tema *στ-, il composto di Ιστῆμι a esso affine. Prova quindi a ricostruirne il significato.

Sostantivo	Verbo composto di significato affine	Significato
1. ἱερώσταις		
2. σποστῆς		
3. πεπιστῆς		
4. ἐπιστῆς		
5. ὑπόστῆς		
6. παρῆστῆς		
7. ἔκστῆς		
8. κατῆστῆς		

Il gatto e i topi

I topi conoscono troppo bene la furbizia del gatto per lasciarsi ingannare.

Ἐν τινὶ οἰκίᾳ πολλοὶ μῦες ἦσαν. Ἀλλοὺς δὲ τοῦτο γινώσκοντες ἦκεν ἐνταῦθα καὶ σὺ-
λαμβάνων ἕνα ἕκαστον καθίσθην. Οἱ δὲ μῦες συνεχθὺς ἀναίσκῳμενοι κατὰ τῶν
οἰκῶν ἐδύνον, καὶ ὁ ἄλλοις μῦες ἠμῶν ἐφικνεῖσθαι δυνάμενος, δεῖν ἔγινω-
κεν ἐπινοίας αὐτοὺς ἐκκαλεῖσθαι. Διόπερ ἀναβὰς ἐπὶ τινα πύσσονα καὶ αὐτὸν
ἐνθένδε ἀποκρεμῶντας προσεπαύειτο τὸν νεκρὸν. Τὸν δὲ μῦες τὴν παρὰκῶντας
ὡς ἐθέσσαντο αὐτὸν, εἶπεν. «Ἄλλ', ὦ οὔτος, σοὶ γέ, καὶ ὅλως γένη, οὐ προσέρ-
χουμαι». Οἱ ἄλλοι δὲ οἱ φρόνιμοι τὸν ἀνθρώπων, οὐ τῆς ἐνὶ τῶν μυχθῶντας
περιώσιν, οὐκέτι αὐτῶν ταῖς ψωπίεσσιν ἐξασπασμένοι.

Guida all'analisi

da Esopo

